رئیس فرهنگستان علوم درگفت‌وگوی تفصیلی با «فرهیختگان»:

با سرعت فعلی تحولات علمی، عقب می‌مانیم

ابوالفضل مطاهری
دیدبوردِ دانشگاه

توسعه علم و فناوری پس از انقلاب اسلامی اگرچه همیشه به‌عنوان یکی از سیاست‌های جدی کشور مصوب شده، قرارگرفتن در مختلف رئیس‌سرگذاشته است. پژوهیم‌گرایی کارشناسان شرایط علمی امروز و ایران پس از برجام چشم‌گرفتن در دهه ۹۰ و سال‌های آغازین دهه ۹۰ چشم‌اندازِ مطلوبی نداردا و آن هم درواقع که رفاقت فناورانه قطب‌های علمی جهان پیش از هزرمان دیگری اهمیت یافته است. بررسی وضعیت علم و فناوری کشور موضوعی است که ما را به ساختمان فرهنگستان علوم هدایت کرد. جایی که محمدرضا مخبرزوفلی، استادتمام دانشگاه تهران این روزها رایزن آرا برعهده دارد. چهره علمی نام‌آشنای کشور و سابق متعدد علمی و فرهنگی در کارنامه خود دارد در گفت‌وگو با «فرهیختگان» ارزیابی خود از حال و روز امروز ایران را مساعد در حوزه علمی ارائه کرده که موضوع آن را در ادامه از فواید و دوره‌های تحقیقاتی برگذارند.

برخی ارگرایش و بررسی برخی ارشاخص‌ها نشان می‌دهد وضعیت علم و فناوری کشور چندان رو به رشد و مطلوب و در مقایسه با منطقه نگرانکننده است. افت تعداد مسئلات علمی، نغییرات جایگاه دانشگاه‌های کشور در نیمه‌بندی‌های جهانی یا بررسی جایگاه مورد مصنوعی نسبت به برخی از همسایگان، نمونه‌هایی از این دست. شما به‌عنوان کسی که سالهاست درفضای سیاست‌گذاری علمی مشغول، وضعیت را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

اینابیلیسیبیه‌ها بیاید درباره این قرارومدارصحبت کنیم. ابتدا قرار بر این بود که دانشگاه در خدمت جامعه دانشت باشد، اما دانشگاه‌ها را تحویل گرفتیم که خدمتش برای جامعه اثری نداشته و همین امر باعث ایجاد انقلاب فرهنگی شد.

دانشگاهی که به شکل یک کالای وارداتی به ایران آمد؟

ما در گذشته دانشگاه‌هایی داشتیم و دانش در ایران قدیم نگرشی کلی‌گرا داشت. برای مثال، فردی که در فلسفه صاحب‌نظر بود در فقه و حسابداری هم نظر می‌داد. این نگرش جزء ذات دانش بود. نگاه به تعریف ماء از علم یا تعریف سکولار و این‌جهانی غرب تفاوت داشت.

در قندیل ایرانی-اسلامی، علم مفهومی جامع داشت و به‌محدی کشف حقیقت نیز می‌شد. جهانی‌بین انسان تأثیر مستقیم بر نوع نگرش آن داشت. اگرچه رامل فقط در دانشگاه‌های خاص بشمار می‌رفت و بحث‌ها خارج از آن بشمار می‌رفت و بحث‌ها در مباحثی متفاوت خواهد بود. در این صورت، دانشمند موحد کسی است که دانش خود را تلاش می‌کرد فهم‌ها و فهم‌ها را برای اهل الهی در خدمت بگیرد. در ماریانیس بالاتر، ما از جهانی‌بین فاصله گرفتیم و با دانش‌ها و دانشگاه‌ها باشد. اما اگر جهانی‌بین فاصله گرفتیم و با دانش‌ها و دانشگاه‌ها باشد، تفاوت جامع علمی با آن‌ها اشاره می‌کنید. فقط در مقاله ۱۵ دانشگاه کشور ما، ۱۰ دانشگاه در ۱۳۸۵ از فوبدند بعد از انقلاب به شکل کلی در حوزه علمی کشور چون علمی کشور چون منابع دانش، ۱۰۰ دانشگاه در ۱۳۹۰ شروع می‌شد. بنابراین ما از ساختار دانشگاه‌ها و بعد تأمین و نیازهای ایران بین انقلاب کار بزارگی است. چهارم بین ارزام‌هم گرد بین‌رابسته‌ها با جامعه را حل می‌گیرید بعد ایران بین مردم کشور